

Elnöki beszámoló

a Magyar Tudományos
Akadémia 197. közgyűlésére

MTA

Tisztelt Akadémikustársaim! Tisztelt Közgyűlési Képviselők!

Engedjék meg, hogy beszámolóom kezdetén idézzem azt a mottónak is tekinthető, jelen helyzetünkre is érvényes mondatot, amelyet Arany János az 1870. évi közülésen elmondott titkári jelentésében olvashatunk: *„(...) megvan a keret, melyben az egykor (lényegileg) nyelvmívelő társaság, mint tudományos akadémia, folytonos, önálló, szakszerű munkásságot fejthet ki.”*

Legutóbb első hároméves elnöki ciklusom eredményeiről számolhattam be a Közgyűlés előtt. Mai beszámolóom során inkább arra vállalkozom, hogy kiemeljem azt a néhány területet, amelyen az elmúlt évben sikerült lezárunk korábban indított folyamatokat vagy elérnünk fontos új eredményeket. A teljes kép akkor tárul a Közgyűlés elé, ha a beszámolómban foglaltakhoz hozzáilleszti a gazdag napirendi előterjesztéseket a külső tagjaink jogainak kiterjesztését célzó Alapszabály-módosításról, az Akadémia elkötelezettségéről a magyar tudományos nyelvhasználat iránt, etikai kódexünk megújításáról és az ipari kutatóhelyekre is kiterjesztett MTA Kiváló Kutatóhely pályázatunkról, hogy csak néhányat említsek az előző ciklusban indított és mára beérett kezdeményezések közül. A közgyűlési tárgysorozat önmagában is világosan mutatja a magam és vezetőtársaim elkötelezettségét a köztestület minél szélesebb körű bevonása mellett, legyen szó bármely tudományterület képviselőiről itthon és a határokon túl, fiatal vagy idősebb, női vagy férfi kollégáinkról, egyetemeken, kutatóintézetekben vagy vállalatoknál dolgozó kutatótársainkról. Ez a széles és egyedülálló intellektuális bázis, amelyet a tudomány iránti

elhivatottság és a valódi, tudományos teljesítmény tart össze, ez adja az Akadémia erejét.

Örömmel számolok be arról is, hogy mi várható az év hátralévő részében, hogyan készülünk az Akadémia és Könyvtára 200 éves évfordulójára, hogyan törekszünk a nehéz, komoly kihívást is jelentő, de egyben gyönyörű székházfelújítási munkálatok mellett tudomány-népszerűsítő, művészeti vagy nemzetközi kapcsolatainkat erősítő programjaink fenntartására. Mindezt annak ellenére tesszük, hogy a 2022-es 7,3 milliárdos költségvetési bővülést követően 2024-ben 1,1 milliárdos elvonással kellett indítanunk az évet, és a működésünket segítő jelentős állami többletforrásra az ország gazdasági lehetőségeire tekintettel nem számíthatunk a közeljövőben.

Székházunk felújításáról főtitkár úr fog részletesen beszámolni, én csak annyit szeretnék megjegyezni, hogy a kezdeti jelentős késés és minden kivitelezéssel járó kellemetlenség ellenére nagy megkönnyebbülés, hogy a munkálatok immár jó ütemben haladnak.

Bár egy 160 éves épület mindig rejthet további meglepetéseket, bízhatunk benne, hogy ezeket mára magunk mögött hagytuk. Miközben köszönettel tartozunk az MMA-nak, hogy nemcsak az idei közgyűlésünket, de számos művészeti, tudományos rendezvényünket is befogadta, megnyugtató, hogy 2025-ös közgyűlésünket ismét az Akadémia épületében tarthatjuk majd. Sőt, az eredeti tervektől eltérően Dísztermünk nemcsak gépészetileg, de az elképesztő restaurátori munka eredményeképpen teljes, eredeti pompáját visszanyerve újul majd meg. Nagy köszönet illeti a kivitelezés sikeréért felelős, az egész folyamatot kézben tartó Oberfrank Ferenc köztestületi igazgatót és

Donkáné Verebes Éva elnöki megbízottat. Az idáig vezető, éveken át tartó előkészítésért pedig az Akadémia előző vezetését, a Székház-rekonstrukciós Elnöki Bizottságunk tagjait, az azt vezető főtitkár urat, az LGK munkatársait, akik továbbra is aktív közreműködők a felújításhoz kapcsolódó feladatokban. Hasonlóan alapos munkával kezdtünk el készülni a felújítás második, sokkal nagyobb volumenű ütemére, amely az épület lezárásával is jár majd. Ennek egyelőre nincsen forrása, de ahhoz, hogy annak megszerzésére és az építkezés elindítására a jövőben valós esély legyen, elengedhetetlen, hogy kidolgozott tervekkel rendelkezünk.

Az MTA200-ról

A felújított Székház helyszíne és szimbóluma is lesz az Akadémia fennállásának történelmi távlatból is jelentős 200. évfordulójának, amely dicső múltunk felelevenítése mellett meg fogja mutatni azt is, mi mindent tesz az Akadémia, mit tesznek tudós tagjai most a nemzetért.

A 2025-ös és 2026-os bicentenáriumi ünnepségsorozatunk egyes elemeivel az osztályüléseken biztosan találkoztak már. Az osztályok többéves előkészületeit elnökségi bizottságunk fogja össze, amelyet néhai Frank Tibor, majd Lövei Pál professzor urak kiváló munkájára építve januártól Kecskeméti Gábor akadémikustársunk vezet fantasztikus lendülettel. Hogy csak néhányat említsek az ünnepi év programjaiból: a májusi és novemberi központi rendezvényeink mellett tudományos osztályaink, területi bizottságaink, határon túli tagjaink, Könyvtárunk és a Fiala Kutatók Akadémiája is egy-egy hónapon keresztül saját szervezésű előadásokkal, tudomány-népszerűsítő rendezvényekkel, kiállításokkal ünnepel majd. Művészeti Gyűjteményünk

és Könyvtárunk az Akadémia kincseit és 200 év tudományának jellegzetes, izgalmas tárgyait mutatja majd be több kiállítás keretében, amelyeket a Nemzeti Múzeumban, illetve a felújított 3. emeleti kiállítótermeinkben rendezünk majd meg. Középiskolás csapatoknak szánt Alumni-versenyünket 2025-ben a reformkornak szenteljük. I. Osztályunk, a Történettudományi Intézet, Könyvtárunk, illetve a Nők a Tudományos Életpályán Elnöki Bizottságunk, Művészeti Gyűjteményünk gondozásában összesen 15 kötet jelenik majd meg, ezek közül több éveken át tartó komoly kutatómunka eredménye. Kommunikációs Főosztályunk a nemrég megnyílt mta200.hu weboldalon folyamatosan jelenteti meg a már elkészült tartalmakat, többek között az általuk készített videósorozatokat. Lesznek kifejezetten fiataloknak, illetve érdeklődő laikusoknak szóló „citizen science” rendezvények, hangverseny a Nemzeti Filharmonikusokkal, és a sort még hosszú percekig folytathatnám, de azt hiszem, ennyi is elegendő, hogy érzékeltessem a program gazdagságát. Még egyetlen dolgot említenék, amelynek finanszírozásában nagyvállalati szponzorációra szeretnénk támaszkodni. Ha minden a tervek szerint halad, közel 15 év után a Mindentudás Egyetemének egy újabb, a mai kommunikációs csatornákra szabott kiadását is el tudjuk indítani jövőre.

Őszintén remélem, hogy nem lesz olyan zuga Akadémiánknak, amelyet ne mozgatna meg ez a felemelő évforduló, és nem lesz olyan, a közélet iránt minimális érdeklődést is mutató ember az országban, akihez ebben a két évben ne jutna el a 200 éves Magyar Tudományos Akadémia híre. Nagy a felelősségünk, hiszen az Akadémia elismertségét, hitelességét hosszú időre megalapozhatjuk, de a lehetőséggel rosszul sáfárkodva árthatunk is neki. Azoknak, akik eddig is komoly munkát fektettek a

felkészülésbe, külön köszönöm az elhivatottságukat, és bízom benne, hogy a jövőben még többen csatlakoznak hozzájuk.

El kell azonban azt is mondanom, hogy pénzügyi lehetőségeink az évfordulóval kapcsolatban sem korlátlanok. Az Akadémia saját forrásból 2023 és 2026 között, tehát négy év alatt összesen 900 millió forintot fordít az évforduló szervezésére. Ez nem kevés pénz, de önmagában nem teszi lehetővé országos kommunikációs kampányok indítását, és az ünnepségsorozat rendezvényeinek az ország minden szegletébe való eljuttatását. A kormányzattal folytatott tárgyalásainknak pontosan ez a tétje. Ha sikerrel járunk, és a 200. évfordulóra, valamint azt kibővítendő „A Magyar Tudomány Éve” rendezvényekre további forrásokat kapunk, akkor a magyar tudomány népszerűsítését még szélesebb körben tehetjük meg pályázatok útján, bevonva a kutatási intézmények mellett az önkormányzatokat, helyi múzeumokat, színházakat, könyvtárakat, iskolákat is határon innen és túl.

Kommunikációról, MTÜ-ről, Alumni Programról

Visszatérve a tavalyi évhez, de maradva a tudománykommunikációnál, szeretném kiemelni, hogy a 2023-ban már 474 eseményt felölelő Magyar Tudomány Ünnepe rendhagyó módon, a felújítás miatt szintén új helyszíneken rendeztük meg. Talán részben ezért nem sikerült felülmúlnunk a 2022-es rekordnézettséget, de azt hiszem, hogy az év végéig a YouTube-on regisztrált 215 ezres nézőszám és 115 ezer óra nézési idő így is önmagáért beszél. Az MTÜ egyértelműen a legrangosabb, leglátogatottabb hazai tudomány-népszerűsítő rendezvénysorozat.

Bízom benne, hogy az MTÜ mellett a székfoglaló előadások kapcsán is egyre többeknek van személyes tapasztalatuk arról, hogy az elmúlt években felépített profi videós csapatunk immár kész produkciós irodaként működik. Ennek szakmai színvonalát a tavaly januárban 686 csapat részvételével szervezett Alumni-klíma-verseny is megmutatta. Az Akadémia kommunikációs csatornáinak megújulását erősíti az Akadémia új logója és arculata, amelyet fokozatosan vezetünk be, és amelyek a weboldalról már jól ismertek. A gondosan előkészített vizuális megújulás a hagyománytisztelet mellett egy társadalmi interakcióra nyitottabb Akadémia képét hivatott hangsúlyozni.

A területi bizottságokról

A kiválóan sikerült szegedi MTÜ-megnyitó jól mutatta azt is, hogy területi bizottságainkra és az őket támogató Területi Akadémiai Bizottságok Titkárságára nagyobb központi akadémiai események szervezésében is számíthatunk. A tavalyi év pedig megmutatta azt is, hogy az előző évekhez hasonlóan ők is számíthatnak arra, hogy újabb összegeket áldozunk tudományos végváraink működési feltételeinek javítására. Az előző évek infrastruktúrafejlesztési projektjei után az idei évtől 30 százalékkal emeltük meg a területi bizottságok dolgozóinak bérét.

Elnöki bizottságok

Nagyra értékelem, hogy a kiemelt társadalmi fontosságú kérdésekben, mint a közoktatás, az egészségügy, a fenntartható fejlődés vagy éppen a műemlékvédelem, számíthatok elnöki és elnökségi bizottságaink szakértelmére. Osztályaink és tudományos bizottságaik mellett ők katalizálják az akadémiai küldetés megvalósítását, többek között a női

kutatók tudományos előmenetelének segítése, az egészségügy, a közoktatás, a tudományértékelés, a tudományetika, a magyar tudományos nyelvhasználat előmozdítása, belső szabályaink felülvizsgálata vagy a külföldi magyar tudományosság támogatása terén. Anélkül, hogy név szerint felsorolnám e bizottságok elnökeit, külön köszönöm, hogy komoly feladatot és felelősséget vállaltak egy-egy bizottság vezetésével, és ígérem nekik, hogy az Akadémia a szükséges pénzügyi keretek biztosításával továbbra is segíti majd programjaik megvalósítását. A bizottsági eredmények beépítését, illetve a nyilvánosságra tartozó állásfoglalásaik megjelentetését akkor is vállaltuk, amikor bizonytalan volt, hogy milyen visszhangra találnak a döntéshozók körében.

Most nem sorolhatom fel a nagyobb hatást kiváltó szakmai anyagaink mindegyikét, egyet mégis kiemelnék közülük: főtitkár úr koordinálása mellett tavaly született meg a „predátorjelentés”-ként ismertté vált szakértői állásfoglalásunk, amelynek nyomán immár az MTMT-n keresztül is mindenki számára elérhető a kifogásolható közlési gyakorlatot folytató folyóiratok aktuális listája. Pontos számaink még nincsenek, de azt komoly sikernek tartom, hogy a kutatók láthatóan valóban adnak az Akadémia véleményére, az azóta eltelt időszakban a töredékére esett vissza az ilyen folyóiratokban megjelenő publikációk száma.

Tudományos tanácsadás

Az Akadémia maga választotta küldetése és törvényébe foglalt közfeladata a tudományos tanácsadás a Kormány és az Országgyűlés megkeresésére. Az év elején azt javasoltam miniszterelnök úrnak, hogy

a Kormány és az Akadémia kössön keretmegállapodást a tudományos tanácsadásról. A Kormány és az MTA tanácsadási megállapodása egyben keretet szolgáltatna az egyes tárcákkal való együttműködéshez is.

Javaslatomról még nem született döntés, de a Belügyminisztérium és a Magyar Tudományos Akadémia között már 3 éve hatályban van egy együttműködési megállapodás, ami különösen az oktatásügy és az egészségügy tudományos kérdéseiben hasznos. Hasonló megállapodás előkészítéséről állapodtunk meg Nagy Márton miniszter úrral, és ígéretes közös munkára számítunk a Honvédelmi Minisztériummal most megszületett megállapodás esetében is. Tanácsadás keretében adtunk véleményt a Lantos Csaba, Lázár János és Gulyás Gergely vezette tárcáknak energetikai, műemlékvédelmi, oktatásügyi kérdésekben. Szintén az Akadémia tanácsadási és véleményezési tevékenységének keretében jómagam, valamint az általam delegált, Akadémiánkat képviselő szakemberek több mint félszáz, törvényben meghatározott rendeltetésű állami testületben, bizottságban, hatósági eljárásban veszünk részt, segítve az állam, a jogalkotás, a stratégiai tervezés, a szakágazatok, fejlesztési programok működését.

Számos példa van arra, hogy a kormányzati stratégiaalkotás és a tudományos és kutatási programok Akadémia általi összehangolása növeli a kormányzati célok elérésének hatékonyságát. Ezek közül is a legfrissebb a Kormány Grassalkovich Tervének megvalósítását támogató Víz tudományi Programunk ivóvízminőséget javító közszolgáltatás-fejlesztést eredményező kutatása.

Tudományos osztályok

Idő hiányában most nem térhetek ki mind a 11 osztály eredményeire, de szeretném hangsúlyozni, hogy nélkülözhetetlenek tartom osztályelnökeink és osztályaink szerepét a tudományos közélet szervezésében és az MTA küldetésének teljesítésében. Itt említem meg, hogy az elnöki bizottságokhoz hasonlóan tavaly óta a tudományos osztályok is szabadon rendelkeznek az utazási támogatások mellett egy önálló tevékenységüket támogató keret felett, amellyel saját kezdeményezéseik megvalósítását szeretném segíteni.

Köszönöm tudományos osztályaink együttműködését az akadémikusválasztás eljárási szabályainak és szavazási szabályainak kidolgozásában, egységesítésében. Ennek a hosszú folyamatnak egy fontos szakaszát zárhatjuk majd le holnap az Akadémikusok Gyűlésén. Az új rangsoroló szavazási módszerek lehetővé tétele új lehetőségeket nyit testületeink számára a pályázati bírálatok során is.

E-szavazás, informatika

Tudományos osztályainkat és általában testületi működésünket szolgálja, hogy tavaly elkészült az Akadémia új videókonferencia- és valós idejű szavazási rendszere. Az e-szavazási rendszert idén januártól használjuk a Vezetői Kollégium és az Elnökség ülésein. Azt hiszem, kijelenthető, hogy mindenki meglegedésére. A rendszer a tudományos osztályok és akadémiai bizottságok számára is elérhető, sőt az ősszel induló akadémikusválasztás jelölési szakaszában a sorrendi szavazások egy része már kizárólag az új rendszerben lesz majd lebonyolítható.

Az informatikai fejlesztéseket a jövőben is nagy erővel kívánom folytatni, következő nagyobb feladatunk az Akadémiai Adattár

modernizálása, funkcióbővítése, valamint kormányzati támogatás esetén az MTMT következő generációs szoftverének elkészíttetése lesz.

FKA

Továbbra is nagyra értékelem együttműködésünket a Fialat Kutatók Akadémiájával, programjaikhoz igyekszünk tudományos osztályainkhoz hasonló támogatást nyújtani. A mai közgyűlési beszámolójukból is kiderül majd, hogy színes, saját kezdeményezésű és kiemelkedő szakmai tartalmú programjaik alapján feltétlenül megérdemlik, hogy az Akadémia minél több tevékenységébe vonjuk be őket.

Nemzeti programok

Stratégiai tudományos kezdeményezéseink közül továbbra is kiválóan működik a Közoktatás-fejlesztési Kutatási Programunk, amely Csapó Benő professzor úr tavaly történt tragikus halálát követően is a hazai oktatásmódszertani kutatások egyedülálló finanszírozási forrása és szakmai műhelyeit összefogó fóruma. Hosszú évek óta megbízható forrása a hiteles információknak a Nemzeti Víz tudományi Program és a Világgazdasági Tudományos Tanács is.

A stratégiai jellegű kutatási kezdeményezések terén 2023-ban azonban kétségtelenül a nemzeti programok beindítása, bővítése volt a leglényegesebb eredmény. A Tudomány a Magyar Nyelvért, a Fenntartható Fejlődés és Technológiák, valamint a Nemzeti Agykutatási Program 3.0 mellett tavaly további projektekkel bővült a nemzeti programok sora, amelyek egyúttal lehetővé tették azok megnyitását a határon túli magyar tudományosság előtt is:

- útjára indult az Erdélyi Múzeum-Egyesület „Források és adattárak Erdély középkori és kora újkori történetéhez”, valamint
- a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola „Kompetencia – Oktatás – Mérleg – Perspektíva” című kutatási tervének végrehajtása;
- a HUN-REN Nyelvtudományi Kutatóközpont vezetésével, a környező országokban működő, a Termini Hálózatba tömörült magyar nyelvtudományi kutatóműhelyek bevonásával megkezdődött a nemzeti terminológiastratégia tudományos megalapozása is.

Nemzeti programjaink felfutása természetesen nem jelenti azt, hogy a hagyományos egyéni kiválóság alapú pályázataink, így elsősorban a Lendület Program vagy a Bolyai-ösztöndíj háttérbe szorultak volna. Kiválósági pályázataink mellett ugyanolyan elkötelezettek vagyunk, ahogyan arról az azokat felügyelő főtitkár úr hamarosan beszámol majd.

MTA Kiváló Kutatóhely minősítés

A 2022-ben életre hívott egyedülálló intézményi minősítési rendszerünk, az MTA Kiváló Kutatóhely minősítés tavaly szintén új fejezetet nyitott az ipari, vállalati kutatóhelyek számára meghirdetett pályázattal. Az első pályázati forduló sikeresen lezárult, amelyről a tanács elnöke, Hunyady László professzor úr is beszámol majd a nap folyamán. Arra számítok, hogy az intézményi minősítések rövidesen ugyanolyan stabil viszonyítási ponttá válnak majd a kutatási rendszerünkben, mint az MTA doktora cím.

Nemzetközi kapcsolatok

2023-ban végre végleg magunk mögött tudhattuk a Covid-járvány okozta visszaesést az Akadémia nemzetközi programjaiban. Mobilitási és

konferencia-részvételi pályázataink ismét a legnagyobb érdeklődés mellett futottak, és mozgalmas évet zártunk a magas szintű akadémiai találkozók terén is. Jól halad az idei év első számú nemzetközi eseményének, a World Science Forumnak az előkészítése, amelyet 2024. november 20. és 23. között a „The science and policy interface at the time of global transformations” főcímmel tartunk az UNESCO, az International Science Council, a AAAS és más befolyásos tudományos szervezetekkel együttműködésben. A fórum programja, amelyre ígérete szerint António Guterres ENSZ-főtitkár is ellátogat, a tudományos tanácsadás hatékonyságában világszerte jelentkező problémákat és jó gyakorlatokat járja körül. Nem véletlen a téma iránti érdeklődés az ENSZ szervezete részéről, a tudományos információk alkalmazása és a szakpolitika intézkedésekké alakítása kulcsfontosságú a világ fenntarthatósági válságának kezelésében is. A WSF központi programját idén igyekszünk a korábbiaknál is jobban fókuszálni. A tudományba vetett bizalom, a kockázatok értékelése és kezelése, az idén szeptemberi Summit of the Future ENSZ-csúcstalálkozó eredményei és a tudományos együttműködések lehetőségei mint négy fő téma köré szervezzük a plenáris és tematikus szekciókat, amelyeket idén először miniszteri kerekasztal-beszélgetések egészítenek majd ki. A WSF-fel ismét meg szeretnénk mutatni a világnak, hogy az MTA egyike azoknak a nemzeti akadémiáknak, amelyeket világszerte számontartanak, és amely a nemzetközi szervezetek egyenrangú partnereként képes érdemben hozzájárulni a tudományos és politikai döntéshozók közti hatékonyabb párbeszédhez az ENSZ szervezeteiben és szerte a világon.

Műkincsek, kulturális javak

Régi adósságunkat törlesztettük tavaly az Akadémia műkincseinek múzeumi és számviteli nyilvántartásával és azok összefésülésével. Ezt idén is nagy erővel folytatjuk a kutatóhálózat különböző intézményeiben fellelhető akadémiai gyűjtemények felmérésével, pontos katalógizálásával. Nagyra értékelem azt a rengeteg munkát, amit főtitkárhelyettes asszony, Művészeti Gyűjteményünk vezetője, illetve a Titkárság Kulturális Javak Osztályának munkatársai erre fordítottak, fordítanak.

Művészeti, kulturális misszióink részének tekintem az akadémiai klubélet szervezését is, amelynek egyedülálló művészeti estjeit az Akadémiai Klub Egyesülettel együttműködésben vittünk sikerre 2023-ban itt a Vigadóban is. A világszínvonalú művészeti élményt és társasági programot is jelentő estek látogatottsága Dísztermünk felújítása ellenére folyamatosan nő, bízom benne, hogy hosszú életű hagyományt teremtettünk ezzel a formátummal.

KIK

Bár az MTA Könyvtár és Információs Központ beszámolóját az MTA Vezetői Kollégiumának Könyvtári Bizottsága hivatott elfogadni, így az nem jelenik meg a közgyűlési programban, a Közgyűlés nyilvánossága előtt is szeretném kifejezni elismerésemet a Könyvtár szerepvállalásáért az MTA200 programsorozat szervezésében, valamint szeretném itt is hangsúlyozni, hogy 2023-ban is kiválóan vezetik a gyakorlatilag teljes hazai, sőt határon túli tudományos folyóirat-előfizetéseket kezelő, közel 8 milliárdos Elektronikus Információszolgáltatás Nemzeti Programot, működtetik központi repozitóriumunkat, a REAL-t, és kezelik az MTMT működtetésének problémáit, amelyekről főtitkár úr számol majd be a későbbiekben.

Van egy kérdéskör, amelyet talán többen hiányolnak a beszámolóból, és amelynek egy-egy pontja külön-külön is nagymértékben befolyásolja az Akadémia jövőbeni működését. A kutatóhálózati ingatlanok sorsáról, a Székház-felújítás második ütemének állami, kormányzati támogatásáról, az Akadémia korábbi támogatott kutatócsoportjainak esetleges visszatéréséről az akadémiai ernyő alá, nem azért nem szóltam mert bármit el szeretnék hallgatni. Azért nem érintettem őket, mert nem tudok érdemi új információval szolgálni. Miniszteri, kormányzati tárgyalásaim során igyekszem ezeket minden alkalommal napirenden tartani, de egyelőre nem kaptam olyan ajánlatot, amelyet a Közgyűlés elé tárhatnék. Így csak azt mondhatom, hogy céljaink változatlanok. Az Akadémia a rendezésben érdekelt, de csak olyan megoldásban lehet partner, amely számunkra is méltányos, működőképes alternatíváját jelenti a jelenlegi, folyamatos feszültségekkel terhelt erőfeszítések mellett működő felállásnak.

Zárszó

A Közgyűlés nyilvánossága előtt is szeretnék köszönetet mondani vezetőtársaimnak, mindenekeelőtt Kollár László főtitkárnak és Erdei Anna főtitkárhelyettesnek, hogy a kihívásokkal őszintén szembenézve, vállalva vezethetem velük az Akadémiát. Köszönöm három alelnökünknek, Lamm Vandának, Hudecz Ferencnek és Kosztolányi Györgynek, hogy alelnöki kötelezettségeiket messze felülmúlva osztoznak velünk a vezetői feladatok ellátásában. Köszönöm az MTA titkársági főosztályok, igazgatóságok vezetőinek kiváló munkáját, nélkülük és az ott dolgozó felkészült és elhivatott stábok nélkül elképzelhetetlen volna küldetésünk, elképzeléseink megvalósítása, az

ötletek intézkedésekké, programokká alakítása. Valamennyiüket most idő hiányában nem sorolhatom fel név szerint, de mindenképpen ki kell emelnem Oberfrank Ferencet, a Köztisztviselői Igazgatóság vezetőjét és Böhm Gergelyt, az Elnöki Titkárság vezetőjét, akik óriási felelősséggel járó komplex feladatköröket látnak el hibátlanul. Elég, ha csak a Székház-felújításra, az osztályok munkájának, a tudományos tanácsadásnak és a nemzeti programoknak a szervezésére, a WSF rendezésére, vagyongazdálkodásunk megújítására, az MTA200 ünnepségsorozat feltételrendszerének alakítására, ülések és az új e-szavazási rendszer megszervezésére és az Elnökségen napi szinten megjelenő változatos kihívások kreatív kezelésére utalok. Köszönöm valamennyi munkatársamnak, hogy helyt tudtunk állni ezekben a zűrzavaros időkben, és együtt próbáljuk az Akadémia hajóját békésebb vizekre kormányozni, ahol már csak a tudománnyal kell majd foglalkoznunk.

Végül, de nem utolsósorban szeretnék visszatérni ünnepi köszöntőm vezérgondolatához, az ünnepi előkészületek jelentőségéhez.

Felkészülésünk fontos része, hogy közérthető, meggyőző és egységesen képviselhető állásfoglalásokat alakítsunk ki azokban a kérdésekben, amelyekben Akadémiánknak nemcsak a tudományos közösség, hanem a magyar társadalom elvárásainak is meg kell felelnie.

A magyar nyelv ügye alapításunk óta ilyen ügy. Örömmel tapasztaltam, hogy a tudományos magyar nyelvhasználat milyen fontos köztestületünk számos tagja számára, milyen élénk vitát váltott ki, és még közgyűlési beadvány is érkezett ebben a kérdésben. Mindebből kiderült, hogy még köztestületi köreinkben sem ismerjük kellőképpen Akadémiánk magyar

nyelvet kutató, fejlesztő, nyelvhasználatot támogató tevékenységét. Az is nyilvánvalóvá vált, hogy számos kérdésben további tisztázó vitáknak kell megelőzniük a döntéseinket. Prószéky Gábor, Csépe Valéria, Borsos Balázs és Oberfrank Ferenc segítségével a magyar nyelvvel kapcsolatos akadémiai tevékenységet összefoglaló jelentést és egy javaslatcsomagot állítottunk össze, amelyet az Elnökség támogatásával terjeszték a Közgyűlés elé a következő napirendi pontban. Támogató döntés esetén az Akadémia kiemelt stratégiai feladatává válhat a magyar nyelv művelésének, tudományos használatának támogatása, kutatása, fejlesztése, amit háromévenként maga a Közgyűlés értékeli.

Ilyen előzményekkel és közelgő jubileumunk fényében elérkezettnek láttam az időt arra, hogy ünnepélyes nyilatkozatban erősítsük meg elkötelezettségünket az alapítói örökségünk vállalása iránt, amit a kor kihívásainak megfelelően és a tudomány művelésére irányuló küldetésünkkel összhangban kívánunk teljesíteni. Amennyiben ezt a kezdeményezésem az Elnökségünk után a Közgyűlés is elfogadja, akkor az megerősítő, orientáló és belső kohéziót eredményező hatású lesz a hazai és a külföldi köztestületi tagságunk számára. Ami azonban még fontosabb: Közgyűlésünk Akadémiánk 200 éves jubileumának küszöbére érve küld közbizalmat és köztiszteletet megerősítő üzenetet a magyar nemzet minden tagja számára.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

MMA